

Tlačová správa:

Migrácia opatrovateliek za prácou do zahraničia ohrozuje ich rodiny a nerieši rastúci problém na Slovensku.

Dňa 17. októbra 2017 došlo k dopravnej nehode, pri ktorej zomrelo sedem opatrovateliek, ôsma podľahla v boji o život o pár dní neskôr. Vtedajšia vláda Róberta Fica bola oslovená zástupcami OZ Ideme natrvalo domov (OZ IND), ktoré zastupovalo Slovákov cestujúcich za prácou, so žiadosťou o stretnutie, na ktorom chceli požiadať o nevyhnutné nastavenie lepších platových podmienok v tejto oblasti v SR, aby opatrovatelky nemuseli za prácou migrovať do zahraničia.

Jedna zo zakladateľiek tohto združenia p. Strýčková je dnes členkou a zástupkyňou opatrovateliek v sekcii zahraničia v Komore opatrovateliek Slovenska. Obidve združenia zjednotili sily a spoločne pokračujú v „boji“ za práva na slušne platenú prácu a bezpečné pracovné podmienky opatrovateliek aj opatrovaných doma, na Slovensku. Už vtedy sľúbilo MPSVR vypracovať návrh opatrení, aby sa pracovné podmienky opatrovateliek v SR zlepšili a opatrovatelky boli motivované vrátiť sa a pracovať doma. (TASR 21.11.2017). Na poste štátneho tajomníka rezortu bol vtedy, rovnako ako dnes pán Branislav Ondruš, ktorý je na tomto poste už druhý krát konfrontovaný s tragickou nehodou opatrovateliek, ktorá sa stala iba včera (21.12.2023) ráno. Zomrela pri nej opatrovatelka, druhá je vážne zranená, ostatné spolucestujúce boli ošetrované v nemocnici s ľahšími zraneniami.

Za Komoru opatrovateliek Slovenska, Dana Grafiková, predsedníčka: „Už vtedy bolo neskoro! Ľudia, ktorí pracovať chcú a vedia, sú potrební doma. Desiatky tisícok slovenských opatrovateliek pracuje v celej EÚ, ale my aspoň časť z nich potrebujeme na Slovensku.

Doma nechávajú deti, rodičov, starých rodičov o ktorých sa treba starať, ale oni sa starajú o cudzích, aby mali z čoho existovať. O rozbitých vzťahoch, rodinách, deťoch vyrastajúcich bez rodičov, alkoholizme by sa dalo veľa písať. Sama som dlhé roky cestovala za prácou, zažila som zaspávajúcích vodičov, každá jedna jazda bola riziko, že sa už domov nemusím vrátiť.

Demografia nepustí a počet ľudí odkázaných na pomoc pri rastúcom veku dožitia, rastúcej úmrtnosti osôb mladších vekových kategórií a zároveň klesajúcej pôrodnosti, bude neprimerane narastať. Už dnes je to realita. Migrácia nie je riešenie, ale začarovaný kruh, ktorý vysáva schopnosti a zručnosti jedného štátu na úkor iného, ktorý sa potom snaží vysať to isté z iného štátu, aby prišiel na to, že musí odbornú pracovnú silu lákať späť za podstatne viac peňazí. Náš sociálno-zdravotný systém krváca z nedostatku zdravotníkov aj opatrovateľov. Profitujú z nás okolité krajiny, kým náš pro-rodinný a pro-sociálny systém, ak tieto systémy ešte existujú, sa rúca. Je to neudržateľné a čím skôr si to zodpovední uvedomia, tým skôr môžeme zmierniť následky pádu. Už nie je na čo čakať - treba konať!

Na jednej strane sú to agentúry, ktoré naďalej nezodpovedne a nekontrolovane pristupujú k prevážaniu opatrovateliek medzi krajinami, vyjednávaniu často nevýhodných pracovných podmienok v ich mene, kráteniu plátov vysokými poplatkami, nanútenými prepravami.

Na druhej strane je to nepripravenosť slovenského systému a absolútne chýbanie motivačných prvkov, ktoré by opatrovateľskú prácu na Slovensku zatriktívni. Nedokážeme si priznať, že táto práca je kombinovane fyzicky a psychicky náročná a patrí do III. stupňa náročnosti, alebo do zvýšenej kategórie rizikovosti; že by mala mať vlastnú legislatívu, ktorá zadefinuje čo je formálna a neformálna opatrovateľská činnosť, kompetencie opatrovateliek, práva aj povinnosti, zjednotí práva/povinnosti osôb odkázaných na pomoc inej osoby, a skutočne integruje opatrovatelky v systéme dlhodobej starostlivosti ako základný stavebný prvok a plnohodnotného partnera.

Práca opatrovateliek v zahraničí často nie je prechádzkou v ružovej záhrade, ale platia tam pravidlá, jasné kompetencie a pokuty za porušenia. Opatrovateľky nemôžu pracovať s ťažko zdravotne znevýhodnenými a odkázanými na ošetrovateľskú starostlivosť - nezneužíva sa nevedomosť a diery v zákonoch.

Dnešná nehoda nám opäť pripomenula ako rýchlo sa môže zmeniť život, a z toho ktorý sa stará sa môže stať ten, ktorý starostlivosť potrebuje. Je nám úprimne ľúto každý predčasne skončený život.

Súcitíme s pozostalými a vyjadrujeme úprimnú sústrasť, zároveň zdôrazňujeme, že dozrel čas na riešenia! Pretože stoličky pri stole už budú prázdne už navždy“.....

22.12.2023

Dana Grafiková predsedníčka KOS